

ISSN 2859-497-X

วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษา

นพ.ม.ด.สมชาย
นพ.อภิชัย
นพ.วชิระ
นพ.เสรี
นพ.สุจริต
รศ.แสวง
ศ.ดร.เวทิน
รศ.พ.อ.ดร.ชัยณรงค์
ศ.พญ.เพ็ญแข
นายธนู
พญ.อินทรา
พญ.สุภรัตน์

บรรณาธิการ

พญ.อรารณ

บรรณาธิการรอง

พญ.ปัทมา
นางภัทรา

กองบรรณาธิการวิชาการ

นพ.เกษม
นพ.ธีระ
รศ.นพ.ดร.ชัชวาลย์
รศ.นพ.มาโนช
รศ.พญ.สุตสยา
พญ.สุภรัตน์
พญ.ดวงตา
พญ.อรารณ
พญ.รักสุดา
พญ.ปัทมา
พญ.อัมพร
นพ.สมชาย
ดร.วนิดา
ดร.สมจิตต์
นางภัทรา
น.ส.สุนันท์
น.ส.รุ่งทิวา
น.ส.ปรารถนา
นางสาวณีย์
นายชรินทร์
น.ส.อินทรา

จักรพันธ์
มงคล
เพ็ญจันทร์
หงษ์หยก
สุวรรณชีพ
บุญเฉลิมวิภาส
นพนิตย์
เชิดชู
ลิมศิลา
ชาติชนานนท์
พัสดุล
เอกอศวิน

ศิลปกิจ

ศิริเวช
ธีรลาภ

คันติผลาชีวะ
ลีลนันท์กิจ
ศิลปกิจ
หล่อตระกูล
จุลกทัตพะ
เอกอศวิน
ไกรภัสสรพงษ์
ศิลปกิจ
กิจอรุณชัย
ศิริเวช
เบญจพลพิทักษ์
คันศิริสิทธิกุล
พุ่มไพศาลชัย
ลูประสงค์
ธีรลาภ
จัญญ์สวัสดิ์
เกิดแสง
มิ่งมุล
พัฒน์อมร
ลิมสนธิกุล
ปัทมินทร

กองบรรณาธิการด้านการจัดการ

นพ.เทอดศักดิ์
นางอุษา
น.ส.ศิริกุล
น.ส.พัชริน
น.ส.ชนเนตร
นางเทียนทอง
นางวรรณวิไล
น.ส.จารุวรรณ
นายบารมี
นายรัตนศักดิ์
เดชคง
พึงธรรม
จุลศิริ
คุณคำชู
ฉันทลักษณ์วงศ์
หระบุตร
ภูตระกูล
จินดามงคล
จิรัสสิงห์
สันติธาดากุล

ผู้จัดการ

น.ส.สุวิมล

ปริญญาอนุสรณ์

ผู้ช่วยผู้จัดการ

น.ส.นัยนา
นางจินตนา
น.ส.รุ่งทิวา
น.ส.ไพรัตน์
วัชรศิริรินทร์
สุขเกษม
เพ็ชรยิ่ง
แก่นแสง

วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย เป็นของกรมสุขภาพจิต ออกปีละ 3 ฉบับ ในเดือน มกราคม พฤษภาคม และ กันยายน เพื่อการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้และวิทยาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช เป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสุขภาพจิตต่างๆ และเสนอข่าวสารทางสุขภาพจิตที่น่าสนใจ ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ

การบอกรับ

ค่าสมาชิกภายในประเทศ ในนามหน่วยงานปีละ 600 บาท บุคคลปีละ 500 บาท ขยายปลีกฉบับละ 250 บาทต่างประเทศ ปีละ 25 เหรียญสหรัฐฯ ขยายปลีก 10 เหรียญสหรัฐฯ

การติดต่อ

ผู้ที่ประสงค์จะติดต่อกับบรรณาธิการ หรือ ต้องการส่งบทความ เพื่อลงพิมพ์วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย โปรดส่งไปยังกองบรรณาธิการวารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย อาคาร 1 ชั้น 3 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 โทร 0-2590-8018 โทรสาร 0-2951-1384 หรือ Journal@health3.moph.go.th

หมายเหตุ

ข้อคิดเห็นและความคิดเห็นต่าง ๆ เป็นของผู้นิพนธ์ มิใช่ของกองบรรณาธิการหรือของกรมสุขภาพจิต

ผู้อ่านสามารถนำข้อความ ข้อมูลจากวารสารไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการได้ เช่น เพื่อการสอน การอ้างอิง การจะนำไปใช้วัตถุประสงค์อื่น เช่น เพื่อการค้า จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากกองบรรณาธิการก่อน

ISSN 2859-497-X

Journal of Mental Health of Thailand

Advisory board

M.L.Somchai	Chakrabhand
Apichai	Mongkon
Wachira	Pengjuntr
Seri	Hongyok
Sujarit	Suvanashiep
Assoc.Prof.Swaeng	Boonchalermvipas
Prof.Dr.Waykin	Nopanitaya
Assoc.Prof.Dr.Chainarong	Cherdchu
Prof.Penkhae	Limsila
Thanu	Chattanondh
Indhira	Puasakul
Suparat	Ekasawin

Editor

Orawan	Silpakit
--------	----------

Associate editor

Pattama	Sirivech
Pattra	Tiralap

Editorial board

Kasem	Tantiphlachiva
Teera	Leellanuntakit
Assoc.Prof.Dr.Chatchawan	Silapakit
Assoc.Prof.Manote	Lotrakul
Assoc.Prof. Sudsabuy	Chulakadabba
Suparat	Ekasawin
Duangta	Graipaspong
Orawan	Silpakit
Raksuda	Kijaroonchai
Pattama	Sirivech
Amporn	Benjaponpitak
Somchai	Tunsirisittikul
Dr.Wanida	Pumpaisalchai
Dr.Somchit	Luprasong
Pattra	Tiralap
Sunan	Chamroonsawas
Rungthiwa	Kerdsang
Pratana	Mungmool
Saowanee	Pattanaamorn
Charin	Limsontikul
Inthira	Padmindra

General administration

Terdsak	Dejkong
Usa	Puangthum
Sirikul	Chulkeeree
Patcharin	Khuncumchoo
Tananate	Chantaluckwong
Tieanthong	Harabuttra
Wanvilai	Puprakool
Jaruwan	Jindaamongkol
Baramee	Charatsingha
Rattanasak	Santitadukul

Manager

Suvimon	Parinyanusorn
---------	---------------

Assistant manager

Naiyana	Vacharakirin
Jintana	Sukkasem
Rungthiwa	Peianying
Pairat	Khansang

The Mental Health Journal of Thailand (ISSN 2859-497-X) is the official journal of the Department of Mental Health, Ministry of Public Health, Thailand. It is a four - monthly journal.

Subscription (per year) : Thai institutional ฿ 600; individual ฿ 500 ; foreign \$ 25. Single issue : Thai ฿ 250; foreign \$ 10.

Subscription requests, address changes, and other communications should be directed to Suvimon Parinyanusorn, or to the editor-in-chief (Dr.Indhira Puasakul), manager, The Information and Public Relations Center, 3th floor, 1nd building, Department of Mental Health, Ministry of Public Health, Tiwanon Road, Nonthaburi, 11000. Thailand. Tel. 0-2590-8018, Fax. 0-2951-1384 หรือ Journal@health3. moph. go.th

The views and opinions expressed in this publication do not necessarily reflect those of the publishers or editors. They are not also reflect the endorsement, official attitude, or position of the Department of Mental Health or of the Editorial board.

Authorization to photocopy items for internal or personal use of specific clients, is granted. This consent does not extend to other kinds of copying, such as for general distribution, for advertising, or for resale.

วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย

ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๕

สารบัญ	หน้า
คำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์	
บรรณาธิการแถลง	
นิพนธ์ต้นฉบับ	
วันนอนเฉลี่ยและกลุ่มอาการของผู้ป่วยจิตเวช	๗๕
กอบโชค จวงษ์, พ.บ. บุญพวรรณ์ พัวพันธ์ประเสริฐ, ศศ.ม.	
สถานการณ์การใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช	๘๕
ของพยาบาลจิตเวชสังกัดกรมสุขภาพจิต	
กฤษณา จันทร์ตรี, ศศ.ม.	
คุณภาพการบริหารการพยาบาลโรงพยาบาลจิตเวช สังกัดกรมสุขภาพจิต	๙๗
กฤษณา จันทร์ตรี, ศศ.ม.	
อัตราการหลั่งน้ำลายและโรคฟันผุในผู้ป่วยจิตเวช	๑๐๖
ชัยพร ยิ่งเจริญพาสุข, ท.บ.	
รูปแบบการส่งเสริมป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน	๑๑๔
ปราษฎ์ บุญขวงศรีโรจน์, พ.บ. อภิชัย มงคล, พ.บ.	
ทวี ตั้งเสรี, พ.บ. วัชณี หัตถพนม, พย.บ.	
สุวดี ศรีวิเศษ, พย.บ. วิภาดา คณะไชย, พย.บ.	
การประเมินผลการฝึกทักษะและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรังใน	๑๒๔
โครงการสร้างเสริมทักษะชีวิตคนพิการทางจิตในชุมชนทดลอง	
รักสุดา กิจอรุณชัย, พบ. ฉันทนา บุญคล้าย, พย.บ.	
เด็กและวัยรุ่นที่ได้รับผลกระทบจากพิบัติธรรมชาติ : มุมมองด้านจิตวิทยา	๑๓๔
สำหรับประยุกต์ใช้ในเยาวชนไทยผู้ประสบภัยพิบัติสึนามิ พ.ศ. ๒๕๔๗	
อรัญญา ตัญญาภิรักษ์, ศศ.ม. จอห์น แอล. โรโน, ประ.ค.	
รายงานผู้ป่วย	
การช่วยเหลือภาวะวิกฤตสุขภาพจิตชุมชนกรณีความเชื่อเรื่องผีปอบ :	๑๔๒
รายงานผู้ป่วย ๒ ราย	
วัชณี หัตถพนม, พย.บ. กนกวรรณ กิตติวัฒนากุล, พ.บ.	
ทิพากร ปัญญาใหญ่, วท.บ. กาญจน์กนก สุรินทร์ขจร, พย.บ.	
ไพลิน ประทุมกุล, ศศ.บ.	

Journal of Mental Health of Thailand

Volume 14 Number 2 May 2006

Contents		Page
Instruction to Authors		
Preface		
Original articles	The average length of stay and psychiatric symptoms	76
	Kobchok Choovong, M.D. Buppawan Purpanprasert, M.A.	
	Situation analysis on psychiatric nursing practice utilization in psychiatric hospitals under department of mental health	90
	Krissana Jantree, M.A.	
	Nursing administration evaluation in psychiatric hospital	98
	Krissana Jantree, M.A.	
	Salivary flow rate and dental caries in psychiatric patients	107
	Chaiyaporn Yingcharoenparsuk, DDS.	
	The promotion and prevention model for mental health problems in community	115
	Prat Boonyawongvirot , M.D. Apichai Mongkol, M.D.	
	Tavee Tangseree, M.D. Watchanee Huttapanom, B.N.S.	
	Suwadee Srivisead, B.N.S. Vipada Kanachai, B.N.S.	
Preliminary report	The evaluation of skills training and quality of life in chronic schizophrenia patients attended living skills training in sheltered community for mental disability	125
	Raksuda Kitroonchai , M.D. Chantana Bunklai , Bs.N.	
	Children and adolescents in natural disasters : psychological implications for thai youth affected by the 2004 tsunami	134
	Arunya Tuicomepee, M.A. John L. Romano, Ph.D.	
Case Report	Effectiveness of community mental health crisis intervention with belief of devil (Phi - pop) : 2 case reports	143
	Watchanee Huttapanom, B.N.S. Khanogwan Kittiwattanacul, M.D.	
	Tipagorn Punyoyai, B.Sc. Karnkanok Surinchompu, B.N.S.	
	Pilyn Prabchayacrob, B.S.W.	

คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์

วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทยจัดทำขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์นโยบาย และกิจกรรมของกรมสุขภาพจิต เป็นสื่อในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสุขภาพจิตเรื่องที่ลงพิมพ์ในวารสารฉบับนี้แล้วถือเป็นสิทธิของวารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย

เพื่อให้ได้มาตรฐานสากลผู้ประสงฆ์ที่จะส่งต้นฉบับมาลงตีพิมพ์ในวารสารต้องจัดเตรียมต้นฉบับให้ได้มาตรฐานตามคำแนะนำดังนี้

ประเภทของบทความแบ่งเป็น 5 ชนิด

1. บทบรรณาธิการ (Editorial)

เป็นบทความซึ่งวิเคราะห์ผลงานทางแพทย์หรือสุขภาพจิตหรืออาจจะเป็นข้อคิดเห็นเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการมีส่วนประกอบที่สำคัญดังนี้

- ◆ ชื่อเรื่อง (Title) ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ ชื่อผู้นิพนธ์และสังกัด (Author & by-line) ด้วยอวุฒิกการศึกษาสูงสุด ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ เนื้อเรื่อง (Text) ประกอบด้วย:
  - บทนำ (Introduction)
  - ประเด็นหลักและคำอธิบายที่ผสมผสานกับข้อวิจารณ์
    - ประเด็นย่อยหรือหัวข้อย่อยและคำอธิบายที่ผสมผสานกับข้อวิจารณ์หรือข้อเสนอแนะที่ก่อให้เกิดแนวคิดใหม่

- ◆ สรุป (Conclusion)
- ◆ กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)
- ◆ เอกสารอ้างอิง (References)

2. นิพนธ์ต้นฉบับ (Original article)

เป็นบทความรายงานการวิจัยโดยยังไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารฉบับใด ๆ มาก่อน บทความที่เป็นรายงานการวิจัยประกอบด้วย

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ต้องมีทั้ง ภาษาไทยและอังกฤษชื่อเรื่องควรเป็นวลีสั้น ๆ แต่ได้ใจความสามารถสื่อให้ผู้อ่านคาดเดาถึงแนวทางและผลการวิจัยได้

2.2 ชื่อผู้นิพนธ์ และสังกัด (Author & by-line) เขียน ชื่อ นามสกุล ด้วยอวุฒิกการศึกษาสูงสุด ภาษาไทย และอังกฤษ ในกรณีที่มีผู้นิพนธ์หลายคนให้เรียงชื่อตามลำดับความสำคัญที่แต่ละคนที่มีส่วนในงานวิจัยนั้น ชื่อหน่วยงานของผู้เขียนที่เป็นปัจจุบันเพื่อสะดวกในการติดต่อ

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ให้เรียงลำดับตามหัวข้อดังนี้ วัตถุประสงค์ (objective) วัสดุและวิธีการ (Materials and methods) ผล (results) สรุป (Conclusion) จำนวนไม่ควรเกิน 300 คำตามด้วยคำสำคัญให้อยู่ในหน้าเดียวกัน

2.4 คำสำคัญ (Key words) เขียนเป็น คำ หรือวลี ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ จำนวน 3 - 5 คำ

2.5 บทนำ (Introduction) ให้ข้อมูลข้อสนเทศและประเด็นสำคัญทางวิชาการ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยนั้น

2.6 วัสดุและวิธีการ (Materials and methods) กล่าวถึงการออกแบบกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ทางสถิติโดยเรียงเรียงตามขั้นตอน

2.7 ผล (Results) รายงานและอธิบายผลที่สำคัญที่เป็นจริงอาจมีตารางและภาพประกอบไม่เกิน 4 ตารางหรือภาพ และไม่ซ้ำซ้อนกับคำบรรยาย

2.8 วิจารณ์ (Discussion) นำประเด็นที่สำคัญที่เป็นจริงของผลการวิจัยมาศึกษาอธิบายเรียงตามลำดับที่นำเสนอในผลว่าเหมือนหรือต่างจากผลการศึกษาของผู้อื่นอย่างไร โดยมีหลักฐานอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ การนำผลมาประยุกต์ใช้ รวมทั้งข้อเสนอแนะทางวิชาการ

2.9 สรุป (Conclusion) เขียนสรุปเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.10 กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements) เขียนขอบคุณบุคคลที่ช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษโดยเขียนให้สั้นเรียบง่าย ชัดเจน แสดงความมีน้ำใจแต่ไม่เกินจริงและกล่าวถึงแหล่งสนับสนุนด้วย

2.11 เอกสารอ้างอิง (References) การอ้างอิง ใช้ระบบ Vancouver 2003 โดยที่ผู้เขียนต้องรับผิดชอบในความถูกต้องของเอกสารอ้างอิง และการอ้างอิงในเนื้อหาให้ใช้เครื่องหมายเชิงบรรณเป็นหมายเลขโดยใช้หมายเลข 1 สำหรับเอกสารอ้างอิงอันดับแรก (ตัวเลขยก ไม่ใส่วงเล็บ) และเรียงต่อไปตามลำดับถ้าต้องการอ้างอิงซ้ำให้ใช้หมายเลขเดิม การอ้างอิงท้ายเนื้อหาจะมีตัวอย่างการเขียนต่อจาก การส่งต้นฉบับรวม 28 ตัวอย่าง

การเตรียม ตาราง รูปภาพและแผนภูมิ

1. ตารางให้เรียงต่อจากคำอธิบาย
2. รูปภาพ ให้ใช้ภาพถ่ายขาวดำขนาดโปสการ์ด (3 X 5 นิ้ว) ผิวหน้าเรียบ โดยด้านหลังเขียนลูกศรด้วยดินสอดำเป็นแนวตั้งตามที่ผู้พิมพ์ต้องการให้ปรากฏในวารสาร และเขียนหมายเลขกำกับไว้ว่า รูปที่ 1 รูปที่ 2 ฯลฯ
3. แผนภูมิ ควรมีฐานข้อมูลของแผนภูมิและควรระบุโปรแกรมที่ใช้ด้วย
คำอธิบายรูปภาพและแผนภูมิ ให้พิมพ์แยกไว้ต่างหากแทรกไว้ก่อนรูปนั้น

3. บทความฟื้นฟูวิชาการ (Review article)

เป็นบทความจากการรวบรวมวิเคราะห์สังเคราะห์ผลเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของเรื่องนั้นในสถานการณ์ปัจจุบัน บทความฟื้นฟูวิชาการมีส่วนประกอบ ดังนี้

- ◆ ชื่อเรื่อง (Title) ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ ชื่อผู้พิมพ์และสังกัด (Author & by-line) และด้วยวุฒิการศึกษาสูงสุด ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ บทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ คำสำคัญ (Key words) ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ บทนำ (Introduction)
- ◆ บทปริทัศน์ ซึ่งอาจแบ่งเป็นส่วน ๆ ตามหัวข้อย่อยโดยเริ่มจากการบอก วัตถุประสงค์แล้วแจ้งข้อมูล

รายละเอียดเกี่ยวกับการทบทวนเอกสารและการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องปริทัศน์มาไว้เป็นหมวดหมู่ผสมผสานกับข้อวิจารณ์ หรือข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะที่ก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ บางครั้งบทวิจารณ์ (Discussion) อาจแยกไว้เป็นหัวข้อต่างหาก

- ◆ สรุป (Conclusion)
- ◆ เอกสารอ้างอิง (References)

4. รายงานเบื้องต้น (preliminary report)

หรือรายงานสังเขป (short communication) เป็นการนำเสนอรายงานผลการศึกษาวิจัยที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ต้องศึกษาต่อเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมหรือศึกษาเสร็จแล้วกำลังเตรียมต้นฉบับซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญเช่นเดียวกับนิพนธ์ต้นฉบับ หรือบทความในวารสารวิชาการ

5. รายงานผู้ป่วย (Case Report)

เป็นรายงานเกี่ยวกับผู้ป่วยที่น่าสนใจ ไม่เคยมีรายงานมาก่อนหรือมีรายงานน้อยราย ชื่อเรื่องควรต่อท้ายด้วย : รายงานผู้ป่วย.....ราย (case report) เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นรายงานผู้ป่วย ถ้าแสดงรูปภาพต้องเฉพาะที่จำเป็นจริงๆ และได้รับการยินยอมจากผู้ป่วยหรือผู้รับผิดชอบ

รายงานผู้ป่วยมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ◆ ชื่อเรื่อง (Title) ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ ชื่อผู้พิมพ์และสังกัด (Author & by-line) และด้วยวุฒิการศึกษาสูงสุด ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ บทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทยและอังกฤษ ตามด้วยคำสำคัญอยู่ในหน้าเดียวกัน
- ◆ คำสำคัญ (Key words) ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ บทนำ (Introduction)
- ◆ รายงานผู้ป่วย (Report of case [s]) ซึ่งบอกลักษณะอาการของผู้ป่วยผลการตรวจ (Finding) การรักษา

และผลจากการรักษาบำบัด

- ◆ วิจารณ์ (Discussion)
- ◆ สรุป (Conclusion)
- ◆ กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)
- ◆ เอกสารอ้างอิง (References)

6. ปกิณกะ (Miscellany)

เป็นบทความที่ไม่สามารถจัดเข้าในประเภท 1 ถึง 4 ได้

- ◆ ชื่อเรื่อง (Title) ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ ชื่อผู้พิมพ์และสังกัด (Author & by-line) ด้วยวุฒิการศึกษาสูงสุด ภาษาไทยและอังกฤษ
- ◆ เนื้อเรื่อง (Text) ประกอบด้วย :
  - บทนำ
  - ประเด็นหลักสำคัญและคำอธิบายที่ประกอบเป็นเนื้อหา
    - ประเด็นย่อยหรือหัวข้อย่อยและคำอธิบาย
  - ประเด็นสำคัญ
    - ประเด็นย่อย
  - สรุป (Conclusion)

- ◆ กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)
- ◆ เอกสารอ้างอิง (References)

การเตรียมต้นฉบับ

1. ภาษา ให้ใช้ 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและ/หรือภาษาอังกฤษ ถ้าต้นฉบับเป็นภาษาไทยควรใช้ศัพท์ภาษาไทยให้มากที่สุด โดยใช้พจนานุกรมศัพท์วิทยาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถานเป็นบรรทัดฐานสำหรับคำศัพท์แพทย์ ภาษาอังกฤษที่ไม่มีคำแปลในพจนานุกรมฯ อนุโลมให้ใช้ภาษาอังกฤษได้ คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ปนในเรื่องภาษาไทย ให้ใช้ตัวพิมพ์เล็กทั้งหมด ยกเว้นชื่อเฉพาะซึ่งขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ ไม่ขึ้นต้นประโยคด้วยคำศัพท์ภาษาอังกฤษและหลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นกริยา การเขียนคำสัณธานให้ใช้ทศนิยม 1 ตำแหน่ง

2. ต้นฉบับ ให้ใช้กระดาษสีขาวขนาด $8\frac{1}{2}$ นิ้ว x 11 นิ้ว หรือ ISO A4 พิมพ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม Word Processor for Window ขนาดตัวอักษร ภาษาไทยอิงสนา UPC ขนาด 16 และให้พิมพ์ข้อความ 1 สดมภ์ (1 Column) ต่อ 1 หน้ากระดาษ A4 ให้พิมพ์ห่างจากขอบกระดาษทุกด้านไม่น้อยกว่า 2.5 ซม. (1 นิ้ว) และต้นฉบับแต่ละเรื่องไม่ควรเกิน 10 หน้ากระดาษ A4

การส่งต้นฉบับ

ส่งต้นฉบับ 1 ชุดและสำเนา 1 ชุด ในกรณีที่มิมีรูปภาพให้ส่งมา 2 ชุด มาที่กองบรรณาธิการ ส่วน Diskette ให้ส่งมาพร้อมกับบทความต้นฉบับหรือส่งทาง e-mail : Journal@health3.moph.go.th

ในกรณีที่มิมีผู้พิมพ์ 2 คนขึ้นไป ให้แนบ ต้นฉบับหนังสือแสดงความยินยอมของผู้ร่วมนิพนธ์ไปด้วย ถ้าเป็นการทดลองในมนุษย์ให้แนบสำเนาหนังสือรับรองของคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาการทดลองในมนุษย์ด้วย

เอกสารอ้างอิง

ในคำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์นี้ ได้รวบรวมรูปแบบการอ้างอิงเอกสารระบบ Vancouver 2003 ไว้ทั้งหมด 6 ประเภทรวม 28 ตัวอย่างได้ดังนี้

1. เอกสารอ้างอิงที่เป็นวารสาร

1.1 การอ้างอิงจากวารสารที่ได้มาตรฐานทั่วไป

รูปแบบพื้นฐาน : ชื่อผู้พิมพ์, ชื่อเรื่อง, ชื่อวารสาร ปี;ปีที่วารสาร:หน้า.

ตัวอย่างที่ 1 Silpakit O, Amornpichetkoon M, Kaojaren S. Comparative study of bioavailability and clinical efficacy carbamazepine in epileptic patients. Ann Pharmacother 1997;31:548-52.

- กรณีที่มีผู้พิมพ์ร่วมมากกว่า 6 คน ให้ใส่ชื่อ 6 คนแรกแล้วตาม et al. หรือ และคณะดังนี้

ตัวอย่างที่ 2 Meydani SN, Leka LS, Fine BC, Dallal GE, Keusch GT, Singh MF et al. Vitamin E and respiratory tract infections in elderly nursing home residents: a randomized controlled trial. JAMA. 2004; 292:828-36.

- ถ้าการอ้างอิงเป็นภาษาไทย ให้ใส่ชื่อผู้พิมพ์ก่อนนามสกุล

โปรดสังเกต

- ชื่อเฉพาะอักษรตัวแรกให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่
- ชื่อวารสารที่เป็นชื่อย่อ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน Index Medicus สามารถค้นจาก <http://www.nlm.nih.gov>

- ถ้าเป็นวารสารภาษาไทยนิยมใช้ชื่อเต็มของวารสารเนื่องจากตัวย่ออาจทำให้ค้นหาลำบาก
- ระหว่างชื่อย่อวารสารภาษาอังกฤษกับปีที่พิมพ์ไม่มีเครื่องหมายวรรคตอนใดๆ กันอยู่
- หลังเครื่องหมายวรรคตอน (;) (:) ที่คั่นระหว่าง ปี ปีที่ และหน้าของวารสารให้เขียนติดต่อกันไม่มีเว้นวรรค นอกจากนี้การใช้เครื่องหมาย (;) (:) (,) ให้พิมพ์ชิดตัวอักษรแล้วเว้น 1 วรรค ก่อนพิมพ์ต่อไป ยกเว้นหลังเครื่องหมาย(.) ให้เว้น 2 วรรค

- การย่อเดือนภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร 3 ตัวแรก เช่น Jan แทน January
- เลขหน้าการอ้างอิงใช้ตัวเต็มสำหรับหน้าแรกและตัวย่อสำหรับหน้าสุดท้าย เช่น 548-52 แทน 548-552

1.2 กรณีที่หน่วยงานเป็นผู้พิมพ์ใช้รูปแบบพื้นฐานเช่นเดียวกันกับ 1.3 ดังนี้
รูปแบบพื้นฐาน : ชื่อหน่วยงาน. ชื่อเรื่อง ชื่อย่อวารสาร ปี:ปีที่วารสาร:หน้า.

1.3 กรณีที่ไม่มีชื่อผู้พิมพ์

ตัวอย่างที่ 3 Cancer in South Africa [editorial]. S Afr Med J 1994;84:15.

1.4 กรณีที่เป็นฉบับเสริม (Supplement)

ตัวอย่างที่ 4 Strauss SE. History of chronic fatigue syndrome. Rev Inf Dis 1991; 11 suppl : S2-7.

1.5 กรณีเอกสารอ้างอิงเป็นคอลัมน์เฉพาะอาจแสดงชนิดของเอกสารได้ตามความจำเป็นภายในเครื่องหมาย[] เช่น

ตัวอย่างที่ 5 อัมพร เบญจพลพิทักษ์. สุขภาพจิต ครอบครัว.....สุขภาพจิตสังคม[บทบรรณาธิการ]. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย 2545;10:137-42.

ตัวอย่างที่ 6 Cleare AJ, Wessly S. Fluoxetine and chronic fatigue syndrome[letter]. Lancet 1996;347:1770.

2. เอกสารอ้างอิงที่เป็นหนังสือ/ตำรา

2.1 การอ้างอิงจากหนังสือที่ได้มาตรฐานทั่วไป

รูปแบบพื้นฐาน : ชื่อสกุลผู้พิมพ์ อักษรย่อชื่อผู้พิมพ์. ชื่อหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่...(กรณีพิมพ์มากกว่า 1 ครั้ง) ชื่อเมือง: สำนักพิมพ์; ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่างที่ 7 Eisen HN. Immunology: an introduction to molecular and cellular principles of the immune response. 5th ed. New York: Harper and Row; 1974.

ตัวอย่างที่ 8 สัน สุวรรณเลิศ. ฝึบปอผีเข้า ในทรรณะทางจิตเวชศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:บพิการพิมพ์; 2529.

- กรณีที่มีผู้พิมพ์ร่วมมากกว่า 6 คน ให้ใส่ชื่อ 6 คนแรกแล้วตามด้วย และคณะ

- ถ้าเอกสารเป็นภาษาไทยให้ใส่ชื่อผู้พิมพ์ ก่อนนามสกุล

2.2 หนังสือที่ผู้เขียนเป็นบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม

ตัวอย่างที่ 9 ธนู ชาดิธนานนท์, บรรณาธิการ. คู่มือประกอบการใช้ ICD-10. เชียงใหม่:โรงพยาบาลสวนปรุง; 2536.

ตัวอย่างที่ 10 Dausser J, Colombani J, editors. Histocompatibility testing 1972. Copenhagen: Munksgaard; 1973

2.3 หนังสือที่มีผู้พิมพ์เป็นหน่วยงานและเป็นผู้พิมพ์

ตัวอย่างที่ 11 กรมสุขภาพจิต. คู่มือ ICD-10. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต; 2538.

ตัวอย่างที่ 12 Institute of Medicine (US). Looking at the future of the Medicaid program. Washington: The Institute; 1992.

2.4 เอกสารอ้างอิงเป็นบทหนึ่งในหนังสือ

ตัวอย่างที่ 13 Strang J, Gradley B, Stockwell T. Assessment of drug and alcohol use. In: Thompson C, editor. The instrument of psychiatric research. London: John Wiley & son; 1989. p. 211-32.

2.5 เอกสารอ้างอิงที่เป็นหนังสือประกอบการประชุม (Conference proceeding)

ตัวอย่างที่ 14 ทรงเกียรติ ปิยะกะ. บรรณาธิการ. ยิ้มสู้ภัย..ยาเสพติด. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สุขภาพจิตนานาชาติประจำปี 2545 เรื่อง สุขภาพจิต กับยาเสพติด; 21 - 23 สิงหาคม 2545; ณ โรงแรมปรีณิชาพาเลซ. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต; 2545.

ตัวอย่างที่ 15 Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degoulet P, Peim TE, Rienhoff O, editors. MEDINFO92. Proceedings of the 7th world Congress on Medical Informatics; 1992 Sep 6-10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992. p. 1561-5.

3. เอกสารอ้างอิงที่เป็นวิทยานิพนธ์

รูปแบบพื้นฐาน : ชื่อผู้นิพนธ์. ชื่อเรื่อง [วิทยานิพนธ์]. ชื่อเมือง. ชื่อมหาวิทยาลัย ; ปี.

ตัวอย่างที่ 16 Silpakit C. A study of common mental disorders in primary care in Thailand [Ph.D. thesis]. London: University of London; 1998.

ตัวอย่างที่ 17 พนิษฐา พานิชชีวะกุล. การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณภาพที่เป็นสมมติสำหรับผู้สูงอายุในชนบท [วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต]. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล; 2537.

4. เอกสารอ้างอิงที่เป็นรายงานทางวิชาการ

4.1 รายงานการวิจัย

รูปแบบพื้นฐาน : ชื่อผู้วิจัย (หรือสถาบัน). ชื่อเรื่อง. ชื่อเมือง : สำนักพิมพ์; ปี. ชื่อชุด (ถ้ามี)

ตัวอย่างที่ 18 อรวรรณ ศิลปกิจ. รายงานการวิจัยเรื่องเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตผู้ป่วยโรคลมชัก. นนทบุรี: โรงพยาบาลศิริราชวิทยุกรรมสุขภาพจิต; 2541.

ตัวอย่างที่ 19 กรมสุขภาพจิต. การพัฒนาแบบประเมินและวิเคราะห์ความเครียดด้วยตนเองสำหรับประชาชนไทย โดยคอมพิวเตอร์. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต; 2542.

4.2 รายงานทางวิทยาศาสตร์

รูปแบบพื้นฐาน : ชื่อผู้ผลิตรายงานหรือบรรณาธิการ. ชื่อรายงาน. ชื่อเมือง: สำนักพิมพ์; ปี. ชื่อสัญญา
ชื่อผู้สนับสนุน.

ตัวอย่างที่ 20 Smith P, Golladay K. Payment for durable medical equipment billed during skilled nursing facility stays. Final report. Dallas (TX): Dept. of Health and Human Services (US), office of Evaluation and Inspection; 1994 Oct. Report NO. HHSIGOE 169200860.

5. การอ้างอิงจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5.1 วารสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

รูปแบบพื้นฐาน : ชื่อผู้นิพนธ์. ชื่อเรื่อง ชื่อวารสาร ; ปีที่วารสาร : [จำนวน screens หรือจำนวนย่อหน้า].
[ประเภท ของวัสดุ] ปี. ที่มา: แหล่งสารสนเทศ [วันเดือนปีที่ค้นเอกสาร]

ตัวอย่างที่ 21 Wallker J. The columbia guide to online style Dec 1996. [online]. Available from: <http://www.cas.usp.edu/english/wallker/apa.Hml> [1999 Feb 11].

5.2 กรณีไม่ปรากฏผู้สนับสนุน

ตัวอย่างที่ 22 Post menopausal osteoporosis: optimum time to start therapy unclear. *Drugs & Therapy* 1997; 10 (7): [18 screens]. [online]. Available from: <http://www.medscape.com/adis/DTP/1997/v10.n07/dtp1007.03/dtp1007.03.html> [1999 Feb 23].

5.3 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

รูปแบบพื้นฐาน : *Sender (Sender E-mail address). Subject of message. E-mail to recipient (Recipients E-mail address). [date of messages]*.

5.4 บัญชีอภิปราย (Discussing list messages)

รูปแบบพื้นฐาน : *Author. Subject of message. Date. Online posting. Discussion list. Available from: E-mail: DISCUSSION LIST e-mail address [1996 Apr 29]*.

ตัวอย่างที่ 23 Jensen LR. Recommendation of student radio / tv in English. 1995 Dec 12. *IASTAR* [online]. Available from: LISTERV2FTP.NRG.DTU.DK [1996 Apr 29].

5.5 วารสารจากซีดีรอม (CD-ROM)

รูปแบบพื้นฐาน : *ชื่อผู้พิมพ์. ชื่อเรื่อง. ชื่อย่อวารสาร [serial on CD-ROM]. ปี; ปีที่วารสาร: หน้า.*

ตัวอย่างที่ 24 Gershon ES. Antisocial behavior. *Arch Gen Psychiatry* [serial on CD-ROM]. 1995;52:900-1.

6. เอกสารอ้างอิงในรูปแบบอื่น

6.1 บทความหนังสือพิมพ์

รูปแบบพื้นฐาน : *ชื่อผู้เขียน. ชื่อบทความ. ชื่อหนังสือพิมพ์ วันเดือน ปี; section (ถ้ามี): เลขหน้า (คอลัมน์).*

ตัวอย่างที่ 25 Lee G. Hospitalizations tied to ozone pollution: study estimates 50,000 admissions annually. *The Washington Post* 1996 Jun 21; Sect. A: 3 (col. 5).

ตัวอย่างนี้หมายถึงหนังสือพิมพ์ฉบับวันที่ 21 มิถุนายน ในส่วน A (ซึ่งเป็นส่วนหน้าสุดโดยอ้างอิงส่วนที่พิมพ์ในหน้า 3 คอลัมน์ 5)

6.2 เอกสารอ้างอิงเป็นพจนานุกรมต่างๆ

ตัวอย่างที่ 26 Stedman's medical dictionary. 26th ed. Baltimore: William & Wilkins 1995; Apraxia: p. 119-20.

6.3 เอกสารอ้างอิงสื่อโสตทัศน์

รูปแบบพื้นฐาน : *ผู้จัดทำ, หน้าที่รับผิดชอบ. ชื่อเรื่อง [ชนิดสื่อ]. ชื่อเมือง: แหล่งผลิตหรือผู้เผยแพร่; ปีที่ผลิต.*

ตัวอย่างที่ 27 พจน์ สารสิน, ผู้พูด. ความอยู่รอดของเศรษฐกิจไทย [บทวิทยุ]. กรุงเทพมหานคร: สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย; 13 เมษายน 2520.

6.4 เอกสารอ้างอิงที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

รูปแบบพื้นฐาน : *ชื่อผู้พิมพ์. ชื่อเรื่อง. ชื่อย่อวารสาร In press ปีที่พิมพ์.*

6.5 เอกสารอ้างอิงที่เป็นสื่อรวมทางการศึกษา (Citing Multimedia Material)

รูปแบบพื้นฐาน : *ชื่อเรื่อง. (วิทัศน์). ชื่อเมือง: แหล่งผลิต; ปีที่ผลิต.*

ตัวอย่างที่ 28 Get the facts (and get them organised) [videocassette]. Williamstown, Vic.: Appleseed Productions; 1990.

บรรณาธิกาารแถลง

วารสารฉบับที่สอง ประจำปี 2549 มีเรื่องน่าสนใจสองประเด็นหลัก คืองานวิจัยตามนโยบายของกรมสุขภาพจิตและเรื่องสุขภาพจิตชุมชน ซึ่งมีนิพนธ์ต้นฉบับเรื่องการศึกษาวันนอนและกลุ่มอาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเวชของกอบโชค จวงศ์ และ คุณภาพการบริหารการพยาบาลโรงพยาบาลจิตเวชสังกัดกรมสุขภาพจิต และ สถานการณ์การใช้มาตรฐานการพยาบาลฯ ของกฤษฎา จันทร์ตรี ส่วนสุขภาพจิตชุมชนเป็นการประเมินผลเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในชุมชนและ รายงานผู้ป่วย 2 รายในจังหวัดขอนแก่นเกี่ยวกับการช่วยเหลือวิกฤตสุขภาพจิตซึ่งเป็นความเชื่อเรื่องการไล่ผีปอบของวัชณี หัตถพนม โดยที่ฉบับนี้เพิ่มคอลัมน์ รายงานเบื้องต้นเพื่อเผยแพร่งานวิจัยเบื้องต้นหรือการศึกษานำร่อง ซึ่งมีจำนวน 2 เรื่องคือ การประเมินผลการฝึกทักษะ และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรังในโครงการสร้างเสริมทักษะชีวิตคนพิการทางจิตในชุมชนทดลองซึ่งเป็น รายงานเบื้องต้นของรักสุดา กิจอรุณชัย และเรื่อง Children and adolescents in natural disasters เป็นการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับเด็กและภัยพิบัติเหตุการณ์สึนามิ ของอรัญญา คุ้ยคำภีร์

วารสารฉบับนี้สามารถจัดพิมพ์เร็วกว่ากำหนด เนื่องจากมีผู้สนใจส่งบทนิพนธ์จำนวนมากขึ้น ในโอกาสนี้จึงขอขอบคุณผู้นิพนธ์ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการปรับแก้ตามคำแนะนำของกองบรรณาธิการ และขอให้ท่านที่สนใจจะส่งบทนิพนธ์ต้นฉบับ กรุณาอ่านคำแนะนำผู้นิพนธ์ เนื่องจากจะมีการเปลี่ยนรูปแบบบทคัดย่อใหม่ โดยที่ฉบับที่สามจะปิดเล่มภายในเดือนกรกฎาคม 2549

โดยทั่วไปกองบรรณาธิการพบปัญหาในการเรียบเรียงต้นฉบับของบทนิพนธ์แต่ละประเภทด้านการเรียบเรียงบทนำ วัสดุและวิธีการ การวิจารณ์ และการอ้างอิง โดยมีจะเขียนเหมือนรายงานวิทยานิพนธ์เพื่อปริญญาบัตร ซึ่งมีความแตกต่างกับบทนิพนธ์ต้นฉบับสำหรับเผยแพร่ในวารสารวิชาการ ดังนั้นผู้นิพนธ์ควรทบทวนความสมบูรณ์และความถูกต้องของต้นฉบับให้สอดคล้องกับคำแนะนำผู้นิพนธ์ก่อนส่ง

วารสารแต่ละฉบับในรูปแบบ pdf สามารถเข้าถึงได้ที่ Website ของกรมสุขภาพจิต (www.dmh.go.th) ซึ่งต่อไปจะมีการพัฒนาให้ทันกับวารสารที่พิมพ์เผยแพร่เป็นรูปเล่ม

อรวรรณ ศิลปกิจ